

บทคัดย่อ

โครงการก่อสร้างรถไฟ ลาว-จีน เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative: BRI ของจีนที่ใช้ระบบรางเป็นตัวขับเคลื่อนและเชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ โดยเชื่อมโยงการเดินทางจากนครคุนหมิงมายังบริเวณชายแดนจีน-ลาว เขตเศรษฐกิจพิเศษบ่อหาน-บ่อเต็น แม้เส้นทางรถไฟลาว-จีนจะไม่ได้ลากผ่านประเทศไทยโดยตรง แต่เมื่อพิจารณาจากบทบาทและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย ที่มุ่งเป้าการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภูมิภาคอาเซียน โครงการรถไฟลาว-จีน ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างแน่นอน เนื่องด้วยประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับ สปป.ลาว ดังนั้น ผลกระทบจากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว-จีน (ช่วงบ่อเต็น-เวียงจันทน์) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหารจึงถูกดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบด้านโลจิสติกส์ เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และความมั่นคง จากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว-จีน (ช่วงบ่อเต็น-เวียงจันทน์) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร และเพื่อศึกษาผลกระทบร่วมกันระหว่างประเทศไทย-สปป.ลาว ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษา พบว่า ผลกระทบที่จะเกิดจากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว-จีน ทั้ง 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น ในจังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม และจังหวัดหนองคาย มีผลกระทบด้านโลจิสติกส์ในด้านบวก ด้านเศรษฐกิจมีผลกระทบในด้านบวก ด้านท่องเที่ยวมีผลกระทบด้านบวก และด้านความมั่นคงมีผลกระทบด้านลบ เมื่อนำปัจจัยทั้ง 4 ด้านมาวิเคราะห์ร่วมกัน พบว่าผลกระทบร่วมระหว่าง สปป.ลาว และไทยจากโครงการสร้างรถไฟลาว-จีน ด้านบวก ได้แก่ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวนนักท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารจะมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ด้านลบ ได้แก่ การลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมายและการลักลอบขนของหนีภาษี และโรคระบาดจะเข้ามาง่ายขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและสินค้า

คำสำคัญ : รถไฟลาว-จีน, แผนภูมิแก๊งปลา, แบบจำลองเวลา/ต้นทุน/ระยะทาง, เส้นทางสายไหมศตวรรษที่ 21

Abstract

The Vientiane - Boten railway, part of the Kunming-Singapore multi-country rail network (or “Pan-Asia Railway”), is an anchor investment of the Chinese government’s Belt and Road Initiative (BRI). The Chinese government would like to use railways to connect each reach region that connects from Boten, Luang Namtha Province at the China-Laos border to Vientiane and then Nong Khai Thai-Laos border crossing. Although the line of Vientiane - Boten railway isn’t directly through Thailand, which is considering the strategy of Thailand, Thailand would like to be the center of trade and investment of ASEAN. Based on these reasons, the Vientiane - Boten railway has affected to Thailand due to the border between Thailand – Lao PDR. Therefore, the study on logistics, economic, tourism and security effects from Vientiane - Boten railway in Nongkai, Nakhonpanom and Mukdahan province is expected. This research aims to analyze logistics, economic, tourism and security effects from the Vientiane - Boten railway in Nongkai, Nakhonpanom, and Mukdahan province and analyze mutual effects between Thailand – Lao PDR. from Vientiane - Boten railway. The results show the effects from the Vientiane - Boten railway in term of 4 aspects as mentioned above i.e., the effect in logistics aspect is mostly positive effects, the effect in economic aspect is mostly positive effects, the effect in tourism aspect is positive effects, the effect in security aspect is negative effects for Nongkai, Nakhonpanom, and Mukdahan province. Then the analysis of mutual effects between Thailand – Lao PDR from the Vientiane - Boten railway has been investigated. The mutual effects of Thailand and Lao PDR. from the Vientiane - Boten railway consist of positive effects and negative effects. The positive effects are included enhancing infrastructure development, increasing the number of tourists, and reducing cost and time of transportation for both of products and passengers. The negative effects are included illegal smuggling of foreigners and products, and the plague will distribute easier due to the increase in the number of tourists and products.

Keywords : Vientiane–Boten Railway, Fishbone Diagram, Time Cost Distance Model, Belt and Road Initiative:BRI